

Brussell, 14 ta' Settembru 2017
(OR. en)

15864/12
ADD 1 REV 2 DCL 1

WTO 348
SERVICES 66
FDI 27
COASI 179
OC 625

DEKLASSIFIKAZZJONI

tad-dokument:	15864/12 ADD1 REV2 RESTREINT UE/EU RESTRICTED
data:	29 ta' Novembru 2012
status ġdid:	Pubbliku
Sugġett:	Direttivi għan-negozjar ta' Ftehim ta' Kummerċ Fieles mal-Ġappun

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuża l-verżjoni deklassifikata tad-dokument imsemmi hawn fuq.

It-test ta' dan id-dokument huwa identiku għal dak tal-verżjoni preċedenti.

**KUNSILL
TAL-UNJONI EWROPEA**

**Brussell, 29 ta' Novembru 2012 (03.12)
(OR. en)**

**15864/12
ADD 1 REV 2**

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

**WTO 348
SERVICES 66
FDI 27
COASI 179
OC 625**

NOTA

Minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
Lil:	Delegazzjonijiet
Sugġett:	Direttivi għan-negozjar ta' Ftehim ta' Kummeċ Hieles mal-Ġappun

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż il-verżjoni finali tad-Direttivi għan-negozjar ta' Ftehim ta' Kummeċ Hieles mal-Ġappun, kif adottata mill-Kunsill għall-Affarijiet Barranin (Kummeċ) fid-29 ta' Novembru 2012.

**DIRETTIVI GHAN-NEGOZJAR TA' FTEHIM TA' KUMMERĊ HIELES
MAL-ĠAPPUN**

A. IN-NATURA U L-AMBITU TAL-FTEHIM

1. Il-Ftehim ser ikun fih esklużivament dispożizzjonijiet dwar il-kummerċ u oqsma relatati mal-kummerċ applikabbli bejn il-partijiet.
2. Il-Ftehim għandu jkun ambizzjuż, komprensiv, ibbilanċjat, u konsistenti b'mod shiħ mar-regoli u l-obbligi tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO). In-negozjati ser jitmexxew u jiġu konklużi bil-kunsiderazzjoni dovuta għall-impenji skont id-WTO.
3. Il-Ftehim għandu jipprovdi għal-liberalizzazzjoni progressiva u reċiproka tal-kummerċ fil-prodotti u s-servizzi, fl-investment, kif ukoll regoli dwar kwistjonijiet relatati mal-kummerċ.
4. Il-Ftehim għandu jinkludi obbligi f'oqsma li jaqgħu taħt il-kompetenza ta' entitajiet u awtoritajiet subċentrali taż-żewġ Partijiet tal-Ftehim.

B. IL-KONTENUT PROPOST TAL-FTEHIM

IL-PREAMBOLU U L-PRINĊIPJI ĠENERALI

5. Il-preambolu ser ifakkar li s-shubija mal-Ġappun hija msejsa fuq prinċipji u valuri komuni kif jidher fid-Dikjarazzjoni Kongunta tal-1991 u l-Pjan ta' Azzjoni tal-2001 (Il-Pjan ta' Azzjoni UE-Ġappun tal-2001 "Infasslu l-gejjieni tagħna komuni") u fid-dikjarazzjonijiet suċċessivi u l-pjanijiet ta' azzjoni li segwewha. Dan ser jirreferi wkoll, inter alia, għal:

- Il-prinċipji u l-ghanijiet tal-azzjoni esterna tal-Unjoni;
- L-impenn tal-partijiet għall-iżvilupp sostenibbli u l-kontribut tal-kummerċ internazzjonali għall-iżvilupp sostenibbli fid-dimensjonijiet ekonomiċi, soċjali u ambjentali tiegħu, inkluż l-iżvilupp ekonomiku, impjieg shiħ u produttiv u xogħol diċenti għal kulhadd kif ukoll il-ħarsien u l-preservazzjoni tal-ambjent u r-riżorsi naturali;
- L-impenn tal-partijiet għal ftehim f'konformità shiħa mad-drittijiet u l-obbligi tagħhom li jirrizultaw mid-WTO;

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

- Id-dritt tal-partijiet li jiehdu miżuri neċessarji biex jiksibu għanijiet leġittimi ta' politika pubblika fuq il-bażi tal-livell ta' ħarsien li jqisu xieraq, sakemm dawn il-miżuri ma jikkostitwixxux mezz ta' diskriminazzjoni mhux ġustifikata jew restrizzjoni moħbija ta kummerċ internazzjonali;
- L-għan li l-ftehim ser jorloq klima ġdida għal relazzjonijiet ekonomiċi bejn iż-żewġ partijiet u fuq kolloxx għall-iżvilupp tal-kummerċ u l-investment;
- L-għan komuni tal-partijiet li jqisu l-isfidi partikolari li jhabbtu wiċċhom magħhom l-imprizi żgħar u ta daqs medju fil-kontribut għall-iżvilupp tal-kummerċ u l-investment;
- L-impenn tal-partijiet li jikkomunikaw mal-partijiet interessati rilevanti kollha, inklużi s-settur privat u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.

1. L-GĦANIJET

6. Il-Ftehim għandu jikkonferma l-għan kongunt ta' liberalizzazzjoni progressiva u reċiproka b'mod sostanzjali, tal-kummerċ kollu fil-prodotti u s-servizzi u l-istabbiliment, f'konformità shiha mar-regoli tad-WTO, partikolarment l-Artikoli XXIV GATT u V GATS. Għandu jkun hemm fokus speċjali fuq it-tneħħija tal-NTBs li jostakolaw l-aċċess ta' Parti wahda għas-suq tal-Parti l-oħra.

7. Il-Ftehim ser jagħraf li l-iżvilupp sostenibbli huwa għan globali tal-partijiet u li dawn ser jimmiraw li jiżguraw u jiffaċilitaw ir-rispett tal-istandards u l-ftehimiet soċjali u ambjentali internazzjonali. Il-Ftehim għandu jagħraf li l-partijiet ma għandhomx iheggu l-kummerċ jew l-investment dirett barrani billi jbaxxu l-livell tal-leġislazzjoni u tal-istandards nazzjonali fil-qasam tal-ambjent, ix-xogħol jew is-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol jew billi jillaxkaw l-istandards jew il-ligijiet bażiċi tax-xogħol immirati lejn il-ħarsien u l-promozzjoni tad-diversità kulturali.

L-impatti ekonomiċi, soċjali u ambjentali tal-Ftehim ser jiġu eżaminati permezz ta' Valutazzjoni tal-Impatt għas-Sostenibbiltà (VIS) indipendenti li għandha twettaq il-Kummissjoni b'mod parallel man-negozjati u li ser tiġi finalizzata qabel l-inizjalizzazzjoni ta' kwalunkwe ftehim finali. Il-VIS ser ikollha l-għan li tiċċara l-effetti probabbli tal-Ftehim fuq iżviluppi sostenibbli, kif ukoll li tipproponi miżuri (f'oqsma kummerċjali u mhux kummerċjali) biex jiġu massimizzati l-benefiċċji tal-ftehim li jimpedixxu jew jimminimizzaw impatti potenzjali negattivi.

2. IL-KUMMERĊ TAL-PRODOTTI

8. Dazji doganali fuq l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet

L-għan tal-Ftehim ser ikun l-iżmantellament tad-dazji doganali, l-imposti li jkollhom effett ekwivalenti fuq iż-żewġ naħat jew tfixkil ieħor għall-importazzjonijiet tal-oġġetti kollha li joriginaw fil-Parti l-oħra. L-għan ser ikun li jiġi żgurat l-ogħla grad possibbli tal-liberalizzazzjoni tal-kummerċ. It-tariffi fuq il-biċċa l-kbira tal-linji għandhom jiġu eliminati mad-dhul fis-seħh tal-Ftehim, waqt li jiġi rispettata il-paralleliżmu neċessarju bejn l-iżmantellament tal-ostakoli tariffarji u nontariffarji, li huwa prerekwiżit għall-kisba ta' Ftehim bilanċjat u ta' benefiċċju b'mod reċiproku. L-għadd ta' prodotti sensittivi li jista' jibbenefika mill-perijodi ta' tranżizzjoni li ma jaqbūx, fil-prinċipju, is-seba' snin, għandu jinżamm minimu u dispożizzjonijiet speċifiċi ser ikopru l-prodotti l-aktar sensittivi, pereżempju l-karozzi, li għalihom ser jiġu kkunsidrati perijodi ta' transizzjoni itwal.

In-negożjati fuq it-tnaqqis tat-tariffi għandhom isiru fuq il-bażi tad-dazji applikati mill-UE *erga omnes* fid-data tat-tnedija tan-negożjati u tad-dazji applikati mill-Ġappun *erga omnes* fid-data tat-tnedija tan-negożjati. Sa mill-ewwel jum il-Partijiet għandhom jaqblu li kull zieda fid-dazji tariffarji mhijiex ser titqies matul in-negożjati. Il-Ftehim għandu jipprovdi għal massimu ta' konċentrazzjoni ta' benefiċċji minn kmieni li jistgħu jiġu mil-liberalizzazzjoni shiħa, inklużi prodotti u servizzi ambjentali. Il-Ftehim għandu jiżgura l-konsistenza mal-benefiċċji mogħtija mill-Ġappun fin-negożjati ma' msieħba kummerċjali ewlenin oħra. Il-Ftehim għandu mill-inqas jipprovdi trattament ekwivalenti għall-prodotti tal-UE, meta mqabbel mal-benefiċċji mogħtija mill-Ġappun fil-ftehimiet attwali u futuri ma' partijiet oħra.

Id-dazji doganali kollha jew it-taxxi fuq l-esportazzjonijiet, jew kwalunkwe miżura ta' effett ekwivalenti, għandhom ikunu pprojbti u ma għandhomx jiġu introdotti oħrajn godda.

9. Restrizzjonijiet fuq l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet

Il-Ftehim ma għandu jippermetti l-ebda projbizzjoni jew restrizzjoni fuq il-kummerċ bejn il-Partijiet li mhijiex ġustifikata mill-eċċezzjonijiet ġenerali mnizzla hawn taħt, u għandu jkun hemm titjib fid-dixxiplini dwar il-liċenzjar tal-importazzjoni u l-esportazzjoni.

10. Ostakoli Mhux Tariffarji

L-eliminazzjoni komprensiva u effettiva tal-ostakoli nontariffarji (NTBs), bħala mezz biex jitjieb l-aċċess għas-suq u biex jinholqu kundizzjonijiet ekwivalenti għall-kummerċ Ewropew fil-Ġappun, hi waħda mill-għanijiet l-aktar importanti tan-negożjati tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles bejn l-UE u l-Ġappun.

Sabiex jintlaħaq dan l-oġġettiv, il-Ftehim għandu jinkludi dispożizzjonijiet u proċeduri speċifiċi u sostantivi, fis-setturi ewlenin ta' interess għall-UE biex effettivament jitnehhew l-NTBs eżistenti, jiġi impedut it-twaqqif ta' NTBs godda u jiġi żgurat aċċess għas-suq flivell oġġla minn dak ipprovdut permezz ta' regoli orizzontali.

Kwistjonijiet li jeħtieġu attenzjoni partikolari jinkludu, iżda mhumiex limitati għal, dawk identifikati fil-lista ta' kampjuni ta' Ostakoli Mhux Tariffarji meħmuża mar-Rapport Kongunt tal-Eżerċizzju ta' Stharriġ bejn l-UE u l-Ġappun fi Kwistjonijiet ta' Kummerċ u ta' Ekonomija.

Fis-setturi fejn it-tnehhija ta' NTBs hi tal-akbar importanza għall-iżgurar tal-aċċess għas-suq, il-Ftehim għandu jinkludi annessi speċifiċi għall-NTBs kull fejn neċessarju jew utli għall-kisba ta' dawn l-oġġettivi. Tali setturi għandhom jinkludu, pereżempju, prodotti awtomotivi, ferrovjarji, prodotti elettriċi u elettronici, apparat mediku, prodotti farmaċewtiċi, kimiċi u agroalimentari.

B'mod partikolari, fir-rigward tas-settur awtomotiv, il-Partijiet ser jadottaw ir-regolamenti meħtieġa tal-UNECE biex jiżguraw li l-vetturi bil-mutur, il-partijiet, is-sistemi u l-komponenti li joriġinaw f'naħa waħda jkunu aċċettati fis-suq tan-naħa l-oħra mingħajr ittestjar addizzjonali, ċertifikazzjoni jew rekwiżiti ta' mmarkar. B'mod partikolari, ċertifikat ta' konformità maħruġ min-naħa li tesporta jitqies bħala prova suffiċjenti għall-approvazzjoni tat-tip.

Il-Ftehim ser ikun fih dispożizzjonijiet dwar il-projbizzjoni tad-diskriminazzjoni fiskali. Hu għandu wkoll jipprevedi mekkaniżmu ta' medjazzjoni biex tkun iffaċilitata r-risoluzzjoni ta' differenzi rigward kwistjonijiet speċifiċi tal-NTBs.

Il-Ftehim għandu jipprevedi paralleliżmu ċar u strett bejn l-eliminazzjoni reċiproka tad-dazji fuq l-importazzjonijiet mill-Unjoni Ewropea u l-eliminazzjoni tal-Ostakoli Mhux Tariffarji mill-Ġappun. Dan ser ifisser li l-eliminazzjoni tad-dazji fuq l-importazzjoni ser tkun ippreċeduta minn verifika li l-NTBs effettivament ġew eliminati.

11. Ir-regoli tal-orijini

Flimkien mal-Ftehim, ser jintehmeż Protokoll li jistipula r-regoli tal-orijini u li jipprovdi għall-kooperazzjoni amministrattiva. Il-kontenut tiegħu ser jiehdu kont tar-Regoli tal-Orijini standard preferenzjali tal-UE u l-interessi tal-produtturi tal-Unjoni Ewropea.

12. Il-miżuri kontra l-frodi

Klawżola fil-Ftehim dwar kooperazzjoni amministrattiva mtejbja ser tistipula l-proċeduri u l-miżuri xierqa li l-partijiet jistgħu jiehdu fejn jiġu stabbiliti nuqqas ta' kooperazzjoni amministrattiva fi kwistjonijiet tad-dwana, irregolaritajiet jew frodi.

13. L-immaniġġar ta' żbalji amministrattivi

Għandhom jiġu inklużi wkoll dispożizzjonijiet li jeżaminaw b'mod kongunt il-possibbiltà li jiġu adottati miżuri xierqa f'każ ta' żbalji mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti fl-applikazzjoni tar-regoli preferenzjali tal-origini.

14. Ir-regolamenti tekniċi, l-istandards u l-proċeduri ta' evalwazzjoni ta' konformità

Barra r-riaffermazzjoni tal-obbligi tal-Partijiet skont il-Ftehim tad-WTO dwar l-Ostakoli Tekniċi għall-Kummerċ, il-Ftehim għandu jkun fih ukoll dispożizzjonijiet addizzjonali li jiffaċilitaw l-aċċess reċiproku għas-swieq. B'mod partikolari, il-Ftehim għandu jkun fih prinċipji ġenerali (bhall-proporzjonalità, ma għandu jkun fih l-ebda restrizzjonijiet bla bżonn, jew diskriminazzjoni) kif ukoll dispożizzjonijiet li jibnu fuq u li jikkomplementaw ir-regoli tad-WTO bl-għanijiet, *inter alia*, li tiżdied it-trasparenza, li tkun promossa prassi regolatorja tajba, li tadotta standards internazzjonali rilevanti, li titfittex il-kompatibbiltà u l-konverġenza tar-regolamenti tekniċi fuq il-bażi ta' standards internazzjonali, li jkunu ssimplifikati r-rekwiżiti ta' ttestjar u ta' ċertifikazzjoni permezz ta', pereżempju, l-applikazzjoni ta' approċċ imsejjes fuq ir-riskju għall-evalwazzjoni ta' konformità (inkluża l-applikazzjoni tal-awto-ċertifikazzjoni fis-setturi fejn dan huwa possibbli u xieraq) u l-promozzjoni tal-użu tal-akkreditazzjoni. Il-Ftehim, għandu jkollu l-għan li jtejjeb it-tixrid tal-informazzjoni għall-importaturi u l-esportaturi.

In-negozjati għandhom ifittxu l-possibbiltà ta' aktar kooperazzjoni fil-qasam tal-istandards, tar-regolamenti tekniċi u tal-proċeduri ta' evalwazzjoni ta' konformità.

It-tħaddim tal-Ftehim eżistenti ta' Rikonoxximent Reċiproku għandu jiġi rivedut bl-għan li tittejjeb l-implementazzjoni tiegħu u li jkun hemm aktar lok għal kooperazzjoni effiċjenti. Il-Ftehim ta' Rikonoxximent Reċiproku jista' jiġi emendat biex jissimplifika l-amministrazzjoni u l-proċeduri tiegħu u jespandi l-kopertura tiegħu f'dak li għandu x'jaqsam ma' prodotti, rekwiżiti u proċeduri ta' evalwazzjoni ta' konformità.

15. Il-miżuri sanitarji u fitosanitarji

In-negozjati għandhom isegwu d-dispożizzjonijiet tad-direttivi ta' negozjar adottati mill-Kunsill fl-20 ta' Frar 1995 (id-dokument tal-Kunsill 4976/95). Barra minn hekk, il-Ftehim ser jirreferi għal għadd ta' prinċipji ġenerali tal-Ftehim tad-WTO dwar l-Applikazzjoni ta' Miżuri Sanitarji u Fitosanitarji inklużi l-proporzjonalità, id-dewmien bla bżonn, it-trasparenza u n-nondiskriminazzjoni, li għandhom jiġu applikati mill-partijiet fil-kummerċ reċiproku tagħhom, bl-għan li jiffaċilitaw l-aċċess għas-suq ta' xulxin filwaqt li jissalvagwardjaw is-saħħa tal-pubbliku, tal-annimali u tal-pjanti. Il-Ftehim għandu jkollu l-għan li b'mod bilaterali jirriafferma d-drittijiet u l-obbligi taħt il-Ftehim tad-WTO dwar l-Applikazzjoni ta' Miżuri Sanitarji u Fitosanitarji.

Il-Ftehim għandu jipprevedi mekkanizmu għall-prevenzjoni u l-eliminazzjoni ta' ostakoli mhux mehtieġa għall-kummerċ, li japplika r-regoli Sanitarji u Fitosanitarji mingħajr skossi u b'mod effettiv permezz ta' titjib fit-trasparenza u l-kisba ta' ċertezza u ta' konsistenza fl-applikazzjoni tal-miżuri Sanitarji u Fitosanitarji. Il-Ftehim għandu b'mod partikolari jfittex li jnaqqas l-effetti negattivi tal-miżuri Sanitarji u Fitosanitarji permezz tal-kooperazzjoni regolatorja, il-promozzjoni tal-iskambju ta' informazzjoni fl-użu ta' standards internazzjonali (Office International des Epizooties, International Plant Protection Convention, Codex Alimentarius) u ż-żieda ta' fiduċja fir-rigward ta' miżuri sanitarji u fitosanitarji li japplikaw għall-kummerċ, fi kwistjonijiet bħall-elenkar minn qabel ta' stabbilimenti li jipproduċu l-ikel, ir-rikonoxximent ta' status ta' saħħa tal-partijiet li hu hieles mill-mard u mill-organizmi li jagħmlu l-ħsara u l-prinċipju ta' reġjonalizzazzjoni kemm għall-mard tal-annimali kif ukoll għall-mard tal-pjanti, filwaqt li jsiru kontrolli minimi fuq il-fruntiera esterna. Il-Ftehim għandu wkoll jipprevedi l-arrangamenti xierqa biex jindirizzaw il-kwistjonijiet tal-aċċess għas-suq u jiffaċilitaw is-soluzzjoni tad-differenzi.

Il-Ftehim għandu wkoll jesplora l-possibiltajiet għall-istabbiliment tal-kundizzjonijiet adatti għall-kooperazzjoni dwar il-benessri tal-annimali bejn iż-żewġ naħat.

16. L-eċċezzjonijiet generali

Il-Ftehim ser jinkludi klawżola ta' eċċezzjoni generali msejsa fuq l-Artikoli XX u XXI GATT.

17. Is-salvagwardji

Biex jimmassimizza l-impenji ta' liberalizzazzjoni u biex tkun żgurata kull protezzjoni mehtieġa, filwaqt li jittiehed kont tal-ispeċifikitajiet ta' setturi sensittivi, perzempju l-karozzi, il-Ftehim ser jinkludi klawżola ta' salvagwardja bilaterali li permezz tagħha kull waħda mill-partijiet tista' tneħhi, parzjalment jew kompletament, il-preferenzi fejn zieda fl-importazzjonijiet ta' prodott mill-parti l-oħra tikkawża jew thedded li tikkawża ħsara serja lill-industrija nazzjonali tagħha.

18. Il-miżuri antidumping u kumpensatorji

Il-Ftehim ser jinkludi klawżola dwar il-miżuri antidumping u kumpensatorji sakemm kull waħda mill-partijiet tista' tiehu l-miżuri xierqa kontra d-dumping u/jew sussidji kumpensatorji f'konformità mal-Ftehim tad-WTO dwar l-Implimentazzjoni tal-Artikolu VI tal-Ftehim Ġenerali dwar it-Tariffi u l-Kummerċ 1994 jew il-Ftehim tad-WTO dwar is-Sussidji u l-Miżuri Kumpensatorji. Il-Ftehim ser jintegra wkoll l-impenji li jmorru lil hinn mir-regoli tad-WTO f'dan il-qasam f'konformità mar-regoli tal-UE u l-ftehimiet preċedenti (eż. ir-regola tat-test tal-interess pubbliku u tal-aktar dazju baxx, konsultazzjonijiet addizzjonali).

3. IL-KUMMERĊ FIS-SERVIZZI, L-ISTABILIMENT U L-PROTEZZJONI TAL-INVESTIMENT

Il-Kummerċ tas-Servizzi u l-Istabiliment

19. Il-Ftehim għandu jistipula l-liberalizzazzjoni progressiva, komprensiva u reċiproka tal-istabiliment fis-setturi ekonomiċi kollha u tal-kummerċ fis-servizzi bl-għan li jiġi żgurat l-oġġla livell ta' opportunitajiet ta' aċċess għas-suq konsistenti mar-regoli rilevanti tad-WTO, b'mod partikolari l-Artikolu V tal-GATS. Dan għandu jkun bla ħsara għall-esklużjoni possibbli ta' għadd limitat ta' setturi tas-servizzi mill-impenji tal-liberalizzazzjoni. Is-servizzi awdjovizivi ma għandhomx ikunu koperti minn dan il-kapitolu.
- Is-servizzi mogħtija fl-eżerċizzju tal-awtorità governattiva kif definiti mill-Artikolu I.3 tal-GATS għandhom jiġu esklużi minn dawn in-negozjati.
20. Il-partijiet għandhom jaqblu li jistabilixxu qafas għall-istabiliment, li ser jkun imsejjes fuq il-prinċipji tat-trasparenza, in-nondiskriminazzjoni, l-aċċess għas-suq, u l-istabbiltà.
- F'dan il-qafas, il-partijiet għandhom jiftiehm li jagħtu trattament mhux anqas favorevoli għall-istabiliment fit-territorju tagħhom tal-kumpaniji, s-sussidjarji jew il-fergħat tal-parti l-oħra minn dawk mogħtija lill-kumpaniji, s-sussidjarji jew il-fergħat tagħhom stess, filwaqt li jqisu n-natura sensittiva ta' ċerti setturi speċifiċi.
21. In-negozjati għandhom jindirizzaw l-ostakoli għall-aċċess tas-suq u l-limitazzjonijiet tat-trattament nazzjonali fis-setturi ekonomiċi u l-modi ta' provvista kollha, filwaqt li titqies in-natura sensittiva ta' ċerti setturi speċifiċi; għandhom ukoll ipogġu fil-mira l-istabiliment ta' dixxiplini regolatorji meħtieġa għas-sostenn u l-iffaċilitar tal-kummerċ. Il-Ftehim għandu jistabilixxi l-qafas meħtieġ għan-negozjar ta' ftehimiet li jipprovdi għar-rikonoxximent reċiproku ta' kwalifiki professjonali.
22. L-investituri u l-fornituri tas-servizzi fl-UE għandhom jingħataw għall-inqas trattament ugwali għal dak mogħti lill-investituri u lill-fornituri tas-servizzi ta' kull pajjiż terz fir-rigward tal-forniment transkonfinali tas-servizzi u tal-istabiliment.

23. Il-Ftehim mhux ser jipprekludi l-infurzar ta' eċċezzjonijiet fuq il-forniment ta' servizzi ġustifikabbli skont ir-regoli rilevanti tad-WTO (l-Artikoli XIV u XIVbis tal-GATS). Il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li ma għandu jkun hemm xejn fil-Ftehim li jimpedixxi lill-Partijiet milli japplikaw il-liġijiet, ir-regolamenti u r-rekwiżiti nazzjonali tagħhom fir-rigward ta' kundizzjonijiet ta' dħul u permanenza, xogħol u l-kundizzjonijiet tax-xogħol sakemm, meta jagħmlu dan, ma jhassrux jew idgħajfu l-benefiċċji li jinkisbu permezz tal-Ftehim.

Il-Protezzjoni tal-Investment

24. L-għan: id-dispożizzjonijiet rispettivi tal-ftehim għandhom:

- jipprovdu l-ogħla livell possibbli ta' protezzjoni legali u ta' ċertezza għall-investituri Ewropej fil-Ġappun,
- jipprovdu għall-promozzjoni ta' standards Ewropej ta' protezzjoni li għandhom iżidu l-attraenza tal-Ewropa bħala destinazzjoni għall-investment barrani,
- jipprovdu kundizzjonijiet ekwi għall-investituri fil-Ġappun u fl-UE,
- jibnu fuq l-esperjenza tal-Istati Membri u l-aħjar prassi rigward il-ftehimiet ta' investimenti bilaterali tagħhom, inkluż fil-qasam tar-risoluzzjoni tat-tilwim,
- u għandhom ikunu bla ħsara għad-dritt tal-UE u tal-Istati Membri li jadottaw u jinfurzaw, skont il-kompetenzi rispettivi tagħhom, il-miżuri meħtieġa biex isegwu l-għanijiet leġittimi ta' politika pubblika bħal dawk soċjali, ambjentali, ta' sigurtà, ta' saħħa pubblika u sikurezza b'mod li mhuwiex diskriminatorju. Il-ftehim għandu jirrispetta l-linji politiċi tal-UE u tal-Istati Membri tagħha għall-promozzjoni u l-harsien tad-diversità kulturali.

L-għan hu li fil-kapitolu dwar il-protezzjoni tal-investment tal-FTA, jiġu inklużi oqsma ta' kompetenza mhallta, bħal portafoll ta' investimenti, risoluzzjoni tat-tilwim, aspetti ta' proprjetà u ta' esproprijazzjoni.

25. **L-Ambitu:** il-kapitolu dwar il-protezzjoni tal-investment għandu jkopri medda wiesgħa ta' investituri u tal-investimenti tagħhom, id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali inklużi, kemm jekk l-investment isir qabel kif ukoll jekk isir wara d-dħul fis-seħħ tal-ftehim.
26. **L-istandards ta' trattament:** in-negożjati għandhom jimmiraw lejn l-inklużjoni b'mod partikolari iżda mhux esklussivament, tal-istandards ta' trattament u r-regoli li ġejjin:
- a) trattament ġust u ekwu, inkluża projbizzjoni ta' miżuri irragonevoli, arbitrari jew diskriminatorji.
 - b) trattament nazzjonali mhux kwalifikat,
 - c) trattament mhux kwalifikat tal-aktar pajjiż favorit,
 - d) ħarsien kontra esproprijazzjoni diretta u indiretta, inkluż id-dritt għall-kumpens fil-pront, xieraq u effettiv,

- e) ħarsien shiħ u sigurtà shiħa tal-investituri u l-investimenti,
- f) dispozizzjonijiet effettivi oħra ta' ħarsien, bħall-"klawżola ġenerika",
- g) it-trasferiment liberu ta' fondi ta' kapital u ta' ħlasijiet mill-investituri,
- h) regoli li jikkonċernaw is-surroga.

27. **L-infurzar:** il-ftehim għandu jimmira li jipprovdi mekkanizmu ta' soluzzjoni tat-tilwim effettiv u mill-aktar avvanzat bejn l-investitur u l-istat. Is-soluzzjoni ta' tilwim bejn stat u iehor għandha tkun inkluża wkoll, iżda ma għandhiex tippregudika d-dritt tal-investituri li jirrikorru lejn mekkanizmi ta' soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-istat. Il-ftehim għandu jipprovdi lill-investituri b'firxa wiesgħa ta' fora ta' arbitraġġ kif attwalment disponibbli fil-ftehimiet bilaterali dwar l-investimenti tal-Istati Membri (BIT's).
28. **Ir-relazzjoni ma' partijiet oħra tal-ftehim:** Il-kapitolu dwar il-protezzjoni tal-investment għandu jkun għalih waħdu, mhux marbut mal-impenji tal-aċċess għas-suq magħmula fi bnadi oħra f'dan il-ftehim. Dawn l-impenji tal-aċċess għas-suq jistgħu jinkludu, fejn meħtieġ, regoli li jikkonċernaw ir-rekwiżiti ta' prestazzjoni.
29. L-entitajiet u l-awtoritajiet subċentrali kollha (bħall-provinċji jew il-muniċipalitajiet) għandhom jikkonformaw b'mod effettiv mal-kapitolu tal-protezzjoni tal-investment ta' dan il-ftehim.

4. L-AKKWIST PUBBLIKU

30. Il-Ftehim għandu jimmira lejn ambizzjoni massima li tikkomplementa l-eżitu tan-negożjati tal-Ftehim rivedut dwar l-Akkwisti Pubbliċi f'dak li għandu x'jaqsam ma' kopertura (entitajiet li jixtru, setturi, limiti, kuntratti ta' servizzi li jinkludi b'mod partikolari l-kostruzzjoni pubblika). Il-Ftehim ser jimmira lejn aċċess reċiproku mtejjeb għas-swieq tal-akkwist pubbliku fil-livelli amministrattivi kollha (nazzjonali, reġjonali u lokali) fis-settur tradizzjonali kif ukoll fil-qasam tal-utilitajiet pubbliċi biex ikopri l-imprizi rilevanti li joperaw f'dan il-qasam, filwaqt li jkun żgurat trattament mhux inqas favorevoli minn dak mogħti lil fornituri stabbiliti lokalment. Il-Ftehim għandu wkoll jinkludi regoli u dixxiplini biex jindirizzaw ostakoli mhux tariffarji li għandhom impatt negattiv fuq is-swieq tal-akkwist pubbliku ta' xulxin inklużi dawk li japplikaw għall-proċeduri ta' offerti, għall-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, għall-proċeduri ta' rimedju u ta' derogi/eċċezzjonijiet eżistenti inklużi skemi ta' trattament preferenzjali għall-SMEs bl-għan ta' simplifikazzjoni, ffaċilitar u żieda fit-trasparenza tal-proċeduri kif ukoll żieda fl-aċċess għas-suq. Il-Ftehim għandu jinkludi mekkanimu tajjeb ta' konsultazzjoni. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lin-nondiskriminazzjoni u lill-ftuħ reċiproku tal-akkwist pubbliku tal-linji tal-ferroviji, tal-ferroviji urbani u tas-setturi tat-trasport urban wara l-arrangament konkluz bejn l-UE u l-Ġappun fil-15 ta' Diċembru 2011 fil-margini tan-negożjati tal-Ftehim tal-Akkwisti Pubbliċi. B'mod partikolari, l-għan tan-negożjati għandu jkun l-eliminazzjoni effettiva tal-ostakoli tekniċi arbitrarji jew ta' derogi/eċċezzjonijiet eżistenti permanenti li jimpedixxu l-aċċess għall-fornituri tal-UE, inklużi dawk li ġejjin mill-klawsola tas-sigurtà operattiva tal-GPA, u s-sottomissjoni shiħa tal-akkwist għall-ferroviji, il-ferroviji urbani u t-trasport urban għal dixxiplini bbażati fuq it-trasparenza u n-nondiskriminazzjoni.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

5. IL-KUMMERĊ U L-KOMPETIZZJONI

31. Il-Ftehim għandu jinkludi dispożizzjonijiet dwar il-kompetizzjoni li jindirizzaw ir-regoli tal-kompetizzjoni u l-infurzar tagħhom.
32. Il-Ftehim għandu jinkludi dispożizzjonijiet dwar l-ghajnuna mill-Istat. Barra minn hekk, dan għandu wkoll jindirizza l-monopolji tal-istat, l-impriżi tal-istat u l-impriżi fdati bi drittijiet speċjali u esklużivi.
33. Il-Ftehim għandu jinkludi impenn miż-żewġ Partijiet biex jinżammu ligijiet komprensivi kif ukoll biex tinżamm awtorità għall-infurzar effettiv ta' ligijiet bħal dawn b'mod trasparenti u mhux diskriminatorju.

6. ID-DRITTIJET TAL-PROPRJETÀ INTELLETTWALI

34. Il-Ftehim ser jinkludi regoli li jiżguraw protezzjoni effettiva u adegwata u għandu jinforza d-drittijiet tal-proprjetà intellettuali (IPR) u wkoll jikkomplementa u jibni fuq it-TRIPs. Għandu jindirizza suġġetti bħad-drittijiet tal-awtur u d-drittijiet relatati, il-marki kummerċjali (trademarks), l-indikazzjonijiet ġeografiċi, diżinnji, l-oġġetti relatati mal-brevetti, ir-responsabbiltà tal-fornituri tas-servizzi tal-internet kif ukoll miżuri ta' infurzar ċivili, amministrattivi u konfinali. Il-Ftehim għandu jkun fih dispożizzjonijiet fuq l-indikazzjonijiet ġeografiċi li jiżguraw livell għoli ta' rikonoxximent u ħarsien effettivi imsejsa fuq l-Artikolu 23 TRIPS għall-prodotti agrikoli, jiġifieri nbejjed, spirti u prodotti tal-ikel, u l-implimentazzjoni ta' ħarsien bħal dan. Dawn id-dispożizzjonijiet għandhom jipprevedu ħarsien ex officio għall-GIs, kif ukoll jindirizzaw il-kunflitti possibbli relatati ma' użu minn qabel, ismijiet ġeneriċi u traduzzjonijiet. Mhux iktar tard mid-dhul fis-seħh tal-ftehim, il-GIs kollha li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-ftehim għandhom jiġu protetti b'mod effettiv. Il-Ftehim għandu jipprevedi l-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Ġappun rigward il-proprjetà intellettuali, inkluż permezz ta' Djalogu regolari dwar il-Proprietà Intellettuali, għall-promozzjoni tal-iskambju tal-informazzjoni fuq oqfsa legali rispettivi u progress leġislattiv, tal-iskambju tal-esperjenzi fuq l-infurzar, tal-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni u konsultazzjonijiet fir-rigward ta' pajjizi terzi, kif ukoll għall-appoġġ tal-implimentazzjoni tal-impenji meħuda fil-Ftehim.

7. MOVIMENTI TAL-KAPITAL U HLASIJET

35. Il-Ftehim ser jimmira lejn il-liberalizzazzjoni shiha tal-hlasijiet kurrenti u l-movimenti tal-kapital u jinkludi klawżola ta' sospensjoni. Ser ikun fih dispożizzjonijiet ta' derogi/eċċezzjonijiet (eż. fil-każ ta' diffikultajiet serji għall-politika monetarja u tar-rati tal-kambju, jew għas-superviżjoni prudenzjali, jew għat-tassazzjoni), li jkunu konformi mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat tal-UE dwar il-moviment hieles tal-kapital. In-negozjati għandhom iqisu s-sensittivitajiet relatati mal-liberalizzazzjoni tal-movimenti tal-kapital mhux marbuta mal-investment dirett.

8. IL-FACILITÀ DOGNALI U KUMMERĊJALI

36. Il-Ftehim għandu jinkludi dispożizzjonijiet biex jiffaċilita l-kummerċ bejn il-partijiet, filwaqt li jiżgura kontrolli effettivi. Għal dan l-għan għandu jinkludi impenji dwar ir-regoli, r-rekwiziti, il-formalitajiet u l-proċeduri tal-partijiet relatati mal-importazzjoni, l-esportazzjoni u t-tranżitu. Dawn l-impenji għandhom jikkomplementaw il-Ftehim eżistenti dwar il-Kooperazzjoni u l-Għajnuna Amministrattiva Reċiproka fi Kwistjonijiet Doganali u r-Rikonossiment Reċiproku ta' Programmi ta' Operaturi Ekonomiċi Awtorizzati.
37. Il-Ftehim għandu jippromwovi l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni effettivi u koerenti tar-regoli u tal-istandards internazzjonali fil-qasam tad-dwana u proċeduri oħra relatati mal-kummerċ, inklużi dispożizzjonijiet tad-WTO u strumenti tal-Organizzazzjoni Dinjija tad-Dwana u, *inter alia*, il-Konvenzjoni ta' Kyoto riveduta.
- Il-Ftehim għandu jinkludi dispożizzjonijiet biex jippromwovi r-rikonossiment u l-iskambju tal-aħjar prassi u esperjenzi, relatati ma' oqsma partikolari ta' interess reċiproku. Dawn l-oqsma jistgħu jinkludu kwistjonijiet bħall-immodernizzar u s-simplifikazzjoni tar-regoli u tal-proċeduri, id-dokumentazzjoni standardizzata, il-klassifikazzjoni tat-tariffi, it-trasparenza, ir-rikonossiment reċiproku u l-kooperazzjoni bejn l-aġenziji. Il-Ftehim għandu jippromwovi l-konverġenza fil-qasam tal-faċilità kummerċjali, billi jibni fuq strumenti u standards internazzjonali rilevanti kif xieraq.
38. Il-Ftehim għandu jippromwovi l-infurzar effettiv u effiċjenti tal-IPR mill-awtoritajiet doganali, fis-sitwazzjonijiet kollha fejn il-prodotti huma taħt sorveljanza doganali u għal firxa wiesgħa ta' IPRs..
39. Il-Ftehim għandu jqis, fid-dispożizzjonijiet dwar il-faċilità kummerċjali, l-isfidi li jhabbtu wiċċhom magħhom l-impriżi żgħar u ta' daqs medju.

9. IL-KUMMERĊ U L-IŻVILUPP SOSTENIBBLI

40. Il-Ftehim ser jinkludi impenji miż-żewġ naħat għal dak li għandu x'jaqşam mal-aspetti soċjali u ambjentali tal-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli. Il-Ftehim ser jinkludi dispożizzjonijiet biex jippromwovi l-adeżjoni ta' standards u ftehimiet miftiehma internazzjonalment kif ukoll l-implimentazzjoni effettiva tagħhom fil-qasam soċjali u ambjentali bħala kundizzjoni neċessarja għall-iżvilupp sostenibbli. Il-Ftehim ser jinkludi wkoll mekkaniżmi ta' sostenn għall-promozzjoni ta' xogħol deċenti permezz ta' implimentazzjoni domestika effettiva tal-istandards ċentrali tax-xogħol tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO), kif definiti fid-Dikjarazzjoni tal-ILO dwar il-Prinċipji Fundamentali u d-Drittijiet tax-Xogħol tal-1998 u l-Ftehimiet Ambjentali Multilaterali rilevanti, kif ukoll it-tisħih tal-kooperazzjoni fl-aspetti tal-iżvilupp sostenibbli li huma relatati mal-kummerċ, inkluż it-tibdil fil-klima. Għandu jinkludi wkoll dispożizzjonijiet b'sostenn għall-istandards ta' responsabbiltà soċjali korporattiva rikonossuti internazzjonalment.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Il-Ftehim għandu jippromwovi kontribut akbar ta' kummerċ u ta' investiment għall-iżvilupp sostenibbli. Għandu wkoll jindirizza l-konservazzjoni, l-immaniġġar sostenibbli u l-promozzjoni tal-kummerċ fir-rizorsi tal-foresti u s-sajd sostenibbli u miksuba legalment.

Ser jitqiesu wkoll miżuri biex jiffaċilitaw u jippromwovu l-kummerċ fil-prodotti, servizzi u teknoloġiji ambjentali. Il-Ftehim ser jipprevedi l-monitoraġġ tal-implementazzjoni ta' dawn l-impenji u tal-impatti soċjali u ambjentali tal-Ftehim permezz ta' mekkanizmu li jinvolvi s-soċjetà ċivili, kif ukoll wiehed li jindirizza kull tilwim.

10. IL-KOOPERAZZJONI REGOLATORJA

41. Il-Ftehim ser jippromwovi l-kooperazzjoni regolatorja, bl-għan li jitnehhew l-ostakoli għall-kummerċ u l-investiment permezz ta' mekkanizmi xierqa ta' konsultazzjoni, inkluż, fejn xieraq, it-tnaqqis ta' differenzi regolatorji mhux meħtieġa, permezz ta' attar allinjament ma' regolamenti u standards internazzjonali, sabiex jiġi ffaċilitat il-kummerċ filwaqt li jiġu żgurati l-kwalità u l-effettività tar-regolamenti. Il-Ftehim għandu jappoġġa l-użu estensiv tal-valutazzjoni tal-impatt u l-konsultazzjonijiet pubbliċi inkluża l-evalwazzjoni tal-impatt speċifiku tal-abbozz tar-regolamenti fuq l-importazzjonijiet u l-proporzjonalità tagħhom.

Il-Ftehim ser jipprevedi l-inklużjoni tad-dispożizzjonijiet dwar il-liġi korporattiva u l-governanza korporattiva inkluż dawk li jikkonċernaw il-fużjonijiet transkonfinali bl-għan li jippromwovu l-investiment.

11. OQSMA OHRA

42. Il-Ftehim jista' jinkludi dispożizzjonijiet li jirrigwardaw il-kooperazzjoni foqasma ohra relatati mar-relazzjoni kummerċjali.

12. IT-TRASPARENZA TAR-REGOLAMENTI

43. Il-Ftehim ser jinkludi dispożizzjonijiet dwar:

- L-impenn biex jiġu kkonsultati l-partijiet interessati qabel ma jiġu introdotti r-regolamenti b'impatt fuq il-kummerċ;
- Il-pubblikazzjoni tar-regoli ġenerali kollha b'impatt fuq il-kummerċ internazzjonali tal-prodotti u s-servizzi kif ukoll konsultazzjonijiet pubbliċi dwarhom;

- Il-proċeduri biex jiġu evitati problemi kummerċjali li jinholqu mir-regolamenti fi stadju bikri;
- It-trasparenza fir-rigward tal-amministrazzjoni, l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tar-regolamenti li jkollhom impatt fuq il-kummerċ internazzjonali tal-prodotti jew is-servizzi, inklużi proċeduri ta' revizzjoni xierqa;
- Il-holqien ta' ċentri ta' informazzjoni u ta' ġestjoni ċentralizzata (one-stop shops) maħsuba biex jipprovdu informazzjoni speċifika u biex iwieġbu fil-pront għall-mistoqsijiet u t-talbiet li jikkonċernaw it-tħaddim tal-Ftehim.

13. IL-QAFAS ISTITUZZJONALI U D-DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

44. Għandha tiġi stabbilita rabta legali u istituzzjonali ċara bejn il-Ftehim u l-Ftehim ta' Qafas li għandu jiġi konkluż. Dan għandu jiżgura koerenza esterna b'mod partikolari fir-rigward tal-eżistenza, l-applikazzjoni, is-sospensjoni u t-terminazzjoni tad-dispożizzjonijiet rispettivi.
45. Il-Ftehim ser jistabbilixxi Kumitat speċifiku għall-Kummerċ biex jissorvelja l-implimentazzjoni tal-Ftehim. Jistgħu jiġu stabbiliti kumitati dwar oqsma speċifiċi kif xieraq u dawn iridu joperaw skont il-qafas tal-Kumitat għall-Kummerċ. Il-Kumitat għall-Kummerċ għandu jirrapporta lill-Kumitat Kongunt stabbilit skont il-Ftehim ta' Qafas.
46. Tnax-il xahar wara l-bidu tan-negozjati, il-Kummissjoni ser teżamina sa fejn tkun waslet l-implimentazzjoni tal-impenji li ntrabat bihom il-Ġappun dwar l-eliminazzjoni tal-NTBs fis-setturi ta' interess għall-UE, kif previst fil-pjanijiet direzzjonali fuq il-lista illustrattiva tal-UE ta' Miżuri Mhux Tariffarji, b'mod partikolari dawk relatati mas-settur tal-karozzi u fuq il-pjan direzzjonali dwar il-ferroviji u t-trasport urban. Il-Kummissjoni ser tirrapporta bil-miktub dwar ir-riżultati tal-valutazzjoni tagħha bil-ħsieb li tiddetermina, f'konsultazzjoni mal-Kumitat tal-Politika Kummerċjali skont l-Artikolu 207 (3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, jekk l-implimentazzjoni ta' dawn l-impenji hijiex kompletament sodisfaċenti. Jekk dan ma jkunx intlaħaq, il-Kummissjoni għandha tiddeciedi, b'kont meħud tal-fehmiet espessi mill-Istati Membri, li tissospendi n-negozjati.
- Element importanti f'din il-valutazzjoni ser jkun il-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-"Pjanijiet direzzjonali dwar il-Lista illustrattiva tal-UE ta' Miżuri Mhux Tariffarji" annessi għar-Rapport finali ta' Stharriġ.

47. Is-soluzzjoni tat-tilwim

Il-Ftehim ser jinkludi mekkaniżmu effettiv u vinkolanti ta' soluzzjoni ta' tilwim, li jkun jiżgura li l-partijiet josservaw regoli miftiehma b'mod reċiproku.

Il-Ftehim ser jinkludi dispożizzjonijiet għal soluzzjoni flessibbli u rapida tal-problemi bħal pereżempju mekkaniżmu ta' medjazzjoni. Dan il-mekkanizmu jkun bla ħsara għad-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet jew għas-soluzzjoni tat-tilwim stipulati skont il-Ftehim. Is-soluzzjoni tat-tilwim u l-medjazzjoni għandhom japplikaw għall-biċċa l-kbira tad-dispożizzjonijiet fil-Ftehim, għajr notevolment dispożizzjonijiet relatati mal-kooperazzjoni fl-oqsma varji koperti minn dan il-Ftehim. Għandha tiġi inkluża sistema ta' soluzzjoni tat-tilwim mill-aktar avvanzata bejn l-investitur u l-istat fir-rigward tal-kapitolu dwar il-protezzjoni tal-investment.

DECLASSIFIED